

Spiegelbeeld

De spiegel is iets magisch. Je kunt jezelf erin terugzien en alles wat jij voor de spiegel doet, doet jouw spiegelbeeld na. De leerlingen gaan elkaar spiegelen in beweging en leren een lied over hun spiegelbeeld.

Opdracht: Zing een lied over je spiegelbeeld en beweeg op de spiegeldans.

Doelen

- ◆ Met de les kun je aansluiten bij **kerndoel 34**: jezelf en anderen, **kerndoel 41**: het eigen lichaam, **kerndoel 54**: De leerlingen leren bewegingen en muziek te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- ◆ De leerling weet wat tempo is. De leerling kan het verschil in langzame en snelle muziek horen.
- ◆ De leerling kan zingen met articulatie en expressie.
- ◆ De leerling kan naar aanleiding van de muziek bewegingen bedenken en uitvoeren, eventueel met behulp van materiaal. De leerling kan met het hele lichaam bewegen op muziek. De leerling kan bewegen op de puls van de muziek. De leerling kan met het lichaam reageren op de sfeer van de muziek.
- ◆ De leerling kan creëren door op zo veel mogelijk ideeën ja te zeggen.

Materiaal

Je hebt nodig voor bewegen op muziek:

- Afhankelijk van de betekenisbouwsteen: eventueel sjaltjes of doekjes.

Je hebt nodig voor onderzoek:

- Je hebt voor dit onderzoek geen apart materiaal nodig.

Bijzonderheden:

- Zorg voor voldoende ruimte in het lokaal, zodat de leerlingen vrij kunnen bewegen.
- Zet de fragmenten klaar:
 - Videofragment 1 – *Spiegeldans* (voor de eerste warming-up)
 - Videofragment 2 – *Echozingen* (voor de tweede warming-up)
 - Videofragment 3 – *Spiegelbeeld* (met zang)
 - Videofragment 4 – *Spiegelbeeld* (zonder zang)
 - Geluidsfragment 1 – *Spiegelbeeld* (met zang)
 - Geluidsfragment 2 – *Spiegelbeeld* (zonder zang)
- Wanneer je nog tijd over hebt, kun je eventueel ter verwerking videofragment 5 – *Spiegel lied* (met versnelling van het tempo) gebruiken.

En verder

Video Spiegelbeeld, via SchoolTV: <https://schooltv.nl/video/wat-zie-je-in-de-spiegel-je-spiegelbeeld-ben-je-zelf/#q=spiegel>
Let op: deze film is voor leerlingen in de leeftijd van 3-6 jaar. Schat zelf in of deze film aansluit bij jouw groep.

Verwerkingsvormen

- Je kunt deze les koppelen aan een techniek / beeldende vorming les, waarbij de leerlingen zelf een spiegel gaan maken. Zie voor inspiratie de video via SchoolTV: <https://schooltv.nl/video/wat-spiegelt-ik-zie-ik-zie-wat-jij-niet-ziet/#q=spiegel>

De les in fases

Oriënteren

1. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
 - Kijk jij weleens in de spiegel?
2. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen (bouwstenen) muziekaspect of herhaal mondeling met de leerlingen de doelen, inhoud en de aandachtspunten.
3. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen (bouwstenen) werkwijze of herhaal mondeling met de leerlingen de doelen, inhoud en de aandachtspunten.

Onderzoeken en uitvoeren

1. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen (bouwstenen) onderzoek of herhaal mondeling met de leerlingen de doelen, inhoud en de aandachtspunten.
2. Voer samen met de leerlingen in ieder geval de volgende warming-up uit:
Warming-up in tweetallen: de spiegeldans. Maak tweetallen of laat de leerlingen zelf tweetallen maken. Zet filmpje 1: Spiegeldans aan. In dit filmpje staan instructies. Elke keer is één van het duo degene die bewegingen bedenkt met het lichaamsdeel dat in de video wordt aangegeven. De andere leerling is het spiegelbeeld en doet deze beweging na. Daarna wisselen de leerlingen van rol. Zo verandert gaandeweg steeds het lichaamsdeel en degene die de bewegingen bedenkt en degene die het spiegelbeeld is. Laat de leerlingen de bewegingen intuïtief bedenken, door ze 'ja' te laten zeggen op alles wat in ze opkomt, volgens het principe van de onderzoeksbouwsteen 'zeg ja'.
Wanneer je meer tijd aan de warming-up kunt besteden, kun je ook de overige warming-ups uitvoeren:
Warming up klassikaal: echozingen. Zet filmpje 2: Echozingen aan. Eigenlijk is echozingen ook een soort spiegelen (elkaar nadoen). Laat de leerlingen meedoen met het filmpje, zodat ze hun stem alvast opwarmen.
3. Voer de volgende opdracht uit:
 - De leerlingen gaan het lied *Spiegelbeeld* leren. Laat ze het lied een aantal keer horen en stel bij elke keer luisteren een gerichte luistervraag, bijvoorbeeld:
 - Waar gaat het liedje over? [Je spiegelbeeld, wat je kunt zien in de spiegel].
 - Welke lichaamsdelen heb je gehoord in het lied? [Gezicht, schouders, armen, rug].
 - Hoe vaak hoor je het woord 'spiegel'? [5x, 6x wanneer je 'spiegelbeeld' meetelt]
 - Welk stuk van het lied komt het vaakst voor? ['Spiegel, spiegel, doe je met me mee? Alles wat ik doe elke beweging, die doen we dan voor twee' - dit is het refrein]
 - Laat de leerlingen eventueel bewegingen bij het liedje uitvoeren, terwijl je het nogmaals voorzingt. Bij 'gezicht' raken ze bijvoorbeeld hun gezicht aan, bij 'schouders' hun schouders, en bij 'als ik omdraai ook mijn rug' springen ze terwijl ze in de lucht omdraaien. Bij 'en mijn armen in de lucht doe', kunnen ze hun armen in de lucht doen. Bij 'alles wat ik doe, elke beweging' mogen ze zelf een beweging bedenken (bijvoorbeeld met je heupen heen en weer schudden)
 - Als de leerlingen het lied meermaals hebben gehoord, kun je het lied aanleren volgens de weggeefmethode. De leerlingen zingen daarbij steeds een stuk meer mee.
 - Eerst zingen de leerlingen de zin: 'Spiegel spiegel, doe je met me mee?' steeds mee. Je kunt dit aangeven door je hand open te doen bij deze zin, of om de tekst op het bord te projecteren en deze zin te onderstrepen.
 - Als dit goed gaat, zingen ze de rest van het refrein ook mee ('alles wat ik doe, elke beweging, die doen we dan voor twee'). Deze tekst gaat snel, dus ze moeten hier goed articuleren!
 - Als dit ook goed gaat, zingen de leerlingen de zinnen: 'En als ik omdraai ook mijn rug' en 'Dan doet mijn spiegelbeeld mij na mee.' (steeds de laatste zin van het couplet).
 - Als dit goed gaat, kunnen de leerlingen het gehele lied meezingen. Als ze delen nog moeilijk vinden, zing dan het lied nogmaals in zijn geheel voor en laat ze goed luisteren.
 - Als de leerlingen het gehele lied kunnen meezingen, focus dan op de articulatie. Lukt het om goed verstaanbaar te zingen, door goed te articuleren? Je kunt eventueel een spelletje doen: 1 keer het lied zingen met slechte articulatie (gemompeld, onverstaanbaar, woorden zijn een soort brij), en 1 keer het lied zingen met overdreven articulatie (zo duidelijk en gearticuleerd zoals je maar kan). Hierna zoek je samen naar een perfecte middenweg.
 - Als ze het lied correct en goed gearticuleerd kunnen zingen, kun je videofragment 5 –*Spiegelbeeld* (met een versnelling van het tempo) aanzetten. Stel de leerlingen de vraag: wat gebeurt er met het tempo? [het begint langzaam en wordt steeds sneller.] Laat de leerlingen meezingen met de versnelling van het tempo of zing het lied zelfstandig steeds sneller. Lukt het om goed te blijven articuleren, zodat de tekst verstaanbaar blijft?

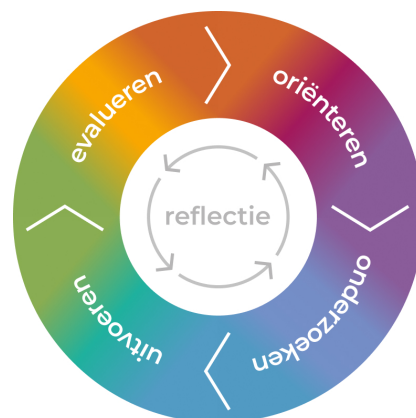
Evalueren

Bespreek na de uitvoering het werk na met behulp van de volgende vragen:

- ◆ Lukte het om het spiegelbeeld van iemand anders te zijn? Wat vond je lastig?
Lukte het om de betekenis van de tekst goed over te brengen?
- ◆ Was de muziek snel of juist langzaam?
- ◆ Was het zingen goed te verstaan? Waarom wel/niet? Werd er goed gearticuleerd?
Werd er gezongen met expressie? Hoe?
- ◆ Pasten de bewegingen bij de opdracht? Waarom wel/niet?
Welke bewegingen heb je uitgevoerd?
Werd het hele lichaam gebruikt voor de bewegingen of maar een deel?
Werden de bewegingen op de puls van de muziek uitgevoerd?
Pasten de bewegingen bij de sfeer van de muziek?
- ◆ Heb je overal ja op gezegd? Zo nee: waar dan niet op en waarom?
Hielp het ja zeggen om sneller te kunnen creëren? Waarom?

Spelen met lesfases en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.

Wisselen bouwstenen

Bij deze les kun je de bouwsteen muziekaspect of werkwijze wisselen. Suggesties hiervoor tref je hieronder aan. Let op: wissel je een bouwsteen dan wordt de tekst van de onderzoeksfase niet automatisch aangepast.

Muziekaspect

- Dynamiek 1: in plaats van de leerlingen te laten focussen op het tempo van het lied, besteed je aandacht aan de dynamiek. Zing dan bijvoorbeeld de coupletten zacht en het refrein hard.
- Klankkleur 1: in plaats van de leerlingen te laten focussen op het tempo van het lied, besteed je aandacht aan de klankkleur. Zing dan bijvoorbeeld de coupletten als een verlegen kindje en de refreinen als een operazanger (of de coupletten als een oud mannetje en het refrein als een vrolijk kind - of welke klankkleuren jullie met de klas ook kunnen bedenken).

Spiegelbeeld

Ik kijk in de spiegel
En er kijkt ook iemand terug.
Ik zie mijn gezicht, mijn schouders,
En als ik omdraai ook mijn rug.

En wat nou ook zo grappig is,
Terwijl ik daar zo sta,
En mijn armen in de lucht doe,
Dan doet mijn spiegelbeeld mij na!

Spiegel, spiegel,
Doe je met me mee?
Alles wat ik doe, elke beweging,
Die doen we dan voor twee!

Spiegel, spiegel,
Doe je met me mee?
Alles wat ik doe, elke beweging,
Die doen we dan voor twee!

Spiegelbeeld

Emma Wieriks

F

Ik kijk in de spie - gel en er kijkt ook ie - mand terug, ik

3 C F

zie mijn ge-zicht mijn schou-ders, en als ik om - kijk ook mijn rug. En

5 F C

wat nou ook zo grap - pig is, ter - wijl ik daar zo sta, en mijn

7 F

ar - men in de lucht doe, dan doet mijn spie - gel beeld mij na!

9 F C

gliss. *gliss.* Spie - gel, spie - gel, doe je met me mee?

11 C⁷ F

al - les wat ik doe, el - ke be-weg-ing, die doen we dan voor twee!